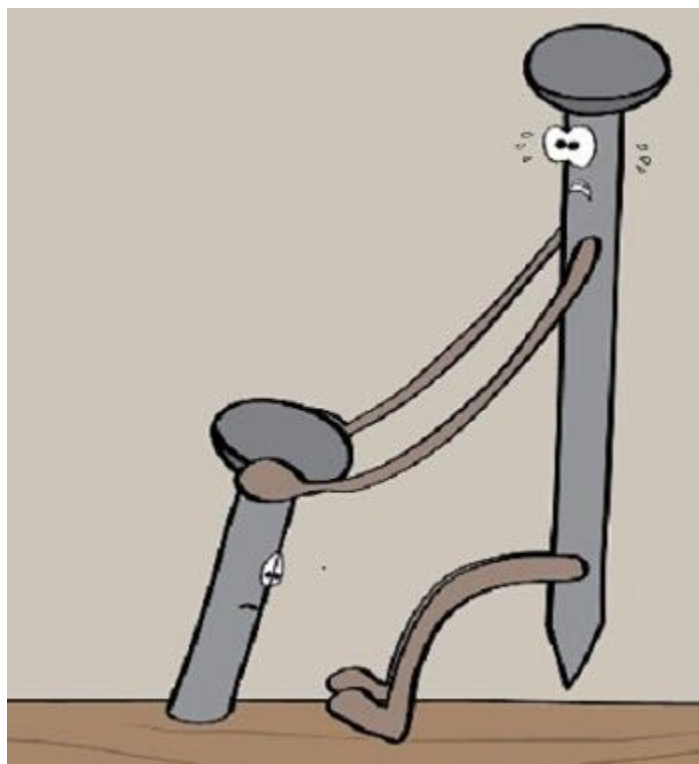

Cuiul în tradiția populară

Motto: "Cui pe cui se scoate ... dacă poate".

Aforism

Mircea Sârbu
Mai 2021, Curtea de Argeș

Seria: "Zicale populare tălmăcite"

Cuprins

Ce semnifică cuiul?	3
Cui pe cui se scoate.....	5
A face cuie	7
A intra cuiva un cui în inimă	7
Cuiul lui Pepelea	10
A-și pune pofta în cui	11
A-și bate singur cuie-n talpă	12

Ce semnifică cuiul?

În tradiția populară, "cuiul" ocupă un loc de cinste, dar cred că e bine să ne adresăm DEX-ului pentru a descoperi noțiunea de cui. Astfel:

"CUI, cuie, s. n. 1. Piesă mică, cilindrică sau în patru muchii, de metal sau de lemn, turtită la un capăt și ascuțită la celălalt, cu care se fixează între ele diferite piese, care se bate în zid sau în lemn pentru a servi ca suport etc. (Tehn.) Cui spintecat = piesă de siguranță formată dintr-o bucată de sârmă îndoită, cu un ochi la un capăt, care împiedică desfacerea piulițelor. Expr. Cui pe (sau cu) cui se scoate = un rău face să uiți răul anterior. (Fam.) A face (sau a tăia) cuie = a simți frigul, a dârdâi de frig. A-i intra cuiva un cui în inimă = a se strecura în sufletul cuiva o teamă, o bănuială, o îndoială, o grijă etc. Cuiul lui Pepelea = drept abuziv pe care și-l ia cineva, legându-se de un pretext, pentru a stingheri pe altul. Expr. A-și pune pofta în cui = a renunța la o dorință, la un lucru râvnit ... "

Deci e clar faptul că un "cui" poate juca diferite roluri în viața noastră de zi cu zi. Că sunt multe roluri, este una, dar constatăm că rolurile pot fi diferite, cu remarcă că în majoritatea cazurilor rolul "cuiului" este unul oarecum negativ, asta ca să nu ne aducem aminte de faptul că era folosit și la execuțiile prin crucificare.

E clar faptul că în întreaga evoluție materială, cuiul a jucat un rol determinant, de la cuiele de lemn folosite la construirea caselor, la cuiele de fier care le-au înlocuit pe cele de lemn, după descoperirea și prelucrarea metalelor. Cuiul a avut deci o istorie întinsă pe o perioadă mare de timp, fiind de ajutor semenilor noștri. Astfel:

Cuiul este un obiect, care, de la inventarea lui, până în prezent, a rămas aproape neschimbat ca formă și funcționalitate. Cele mai vechi cuie, datând de peste 3500 de ani, au fost descoperite pe teritoriul dintre fluviile Tigru și Eufrat, acolo unde, în antichitate, a înflorit una dintre cele mai vechi civilizații, cea mesopotamiană (pe teritoriul de astăzi al Irakului). Mulți istorici și arheologi consideră că romanii sunt cei care au inventat cuiul, pe care îl foloseau, mai ales, pentru confecționarea încălțăminteii (cuie mici, asemănătoare cu ceea ce, astăzi, numim ținte). Titus Livius, istoric roman din secolul I î.Hr., în principala sa operă, "Istoria Romei de la începuturile sale", menționează un ritual practicat după anumite calamități, în primele secole ale Republicii Romane (perioada din Roma antică, începând cu anul 509 î.Hr.), constând în desemnarea unui "magister populi" (magistrat), care deținea și exercita puterea în imperiu, pentru a bate un cui într-unul dintre pereții Capitoliului (cetate ridicată pe una dintre cele șapte coline ale Romei). Nu se știe exact semnificația acestei obicei, dar se presupune că este o veche superstiție de sorginte indo-europeană, menită să alunge răul.

În Evul Mediu și până în secolul al XVIII-lea, cuiele, știfturi metalice, cilindrice, ascuțite, sau cele cu capăt lat, au fost produse manual, din fier, motiv pentru care erau foarte scumpe, de aceea, la vremea respectivă, erau preferate cuiele din lemn.

Dimensiunea cuielor trebuia adaptată materialului și construcției la care erau folosite, pentru a nu crăpa lemnul în care erau bătute, dacă acesta era prea subțire. Mașina de fabricat cuie a fost inventată în 1809, de către americanul Seth Boyde, renunțându-se treptat la producția manufacturieră.

Se spune că primii exploratori care au ajuns în America aveau, printre obiectele pe care le-au luat cu ei, și cuie, obiecte pe care indigenii nu le cunoșteau, construcțiile lor fiind făcute din lemn încastrat. Pentru că li s-au părut foarte utile aceste obiecte, indienii au dat, la schimb, pe cuie, bijuterii din metale prețioase.

În unele regiuni din Belgia, există, în tradiția populară, obiceiul ca o rană de pe piele să fie atinsă cu un cui, după care cuiul respectiv era infipt într-un arbore, pentru a se duce acolo durerea, aceasta fiind explicația pentru faptul că și în prezent se mai pot vedea, la țară, astfel de arbori în care sunt înfipite cuie.

Funcția simbolică a cuiului se regăsește într-o multitudine de alte ritualuri cu rol magic. De exemplu, la hinduși cuiul ("kila") servea pentru pedepsirea entităților malefice, întruchipate de diverse vietăți (porci mistreți, soareci), pe care oamenii le răstigneau pe porțile cetăților. Șamanii (considerați, în civilizațiile arhaice, de la cele asiatică, până la triburile de indieni din America, intermediari între lumea muritorilor și cea a spiritelor) își construiau un fel de țepusă ritualică, din lemn, în formă de cui, având la un capăt trei figurine care exprimau bucuria, dezgustul și o stare neutră, acoperite de un fel de pălărie, semn al conștiinței supreme, partea mediană era alungită, acoperită uneori cu pânză, semnificând comunicarea între cer și pământ, și celalalt capăt, ascuțit, cu trei fațete, după modelul cuielor tâmplarilor. Șamanii, în dansurile lor ceremoniale, obișnuiau să rotească un astfel de cui uriaș, pe deasupra capului, în semn de amenințare către forțele potrivnice.

În multe țări, se mai păstrează un fel de monumente din piatră, în care sunt înfipite nenumărate cuie, datând din vremuri îndepărtate, când, în momentul în care cavalerii se întorceau din războaie sau din cruciade, dacă mai erau în stare să înfigă un cui, în blocurile de piatră din locurile lor de baștină, aceasta însemna că au rămas fideli suveranului sau iubitei.

În mitologia creștină, evident că cea mai puternică imagine este cea a lui Iisus Hristos, răstignit pe cruce, ținut cu trei cuie de 15-20 de centimetri, care i-au străbătut palmele și picioarele, supunându-l la suferințe inimaginabile, pe care nici un om nu le-ar fi putut îndura, timp de trei ore, după care și-a dat ultima suflare, pentru a reînvia, salvând această lume.

În spațiul românesc, siturile arheologice au scos la iveală nenumărate dovezi ale unei înfloritoare civilizații a fierului, în vechile cetăți dacice, din Transilvania, Banat, Dobrogea etc. Câteva articole sporadice din presa românească a anilor 2000 sesizează, timid, o întâmplare legată de o descoperire care ar putea fi spectaculoasă, a unui cui dacic, vechi, se pare, de două mii de ani, dar pe care specialiștii, în mod bizar, o ignoră. Acest cui dacic a fost găsit, în situl de la Racoș (județul Brașov), din întâmplare, printre alte obiecte, de Andrei Vartic, fizician, scriitor, publicist, din Republica Moldova, pasionat de civilizația geto-dacă, despre care a scris nenumărate cărți și a ținut și conferințe.

Nu este un cui obișnuit, pentru că, în decursul miilor de ani, nu a ruginit și primele analize de laborator (făcute la Moscova) au arătat că este confecționat din fier pur, în proporție de 99,97%, după o tehnologie care nu este posibilă, astăzi, decât în condiții speciale și din care nu rezultă decât mici cantități de fier. Dintr-un astfel de material mai sunt făcute doar două obiecte în lume: coloana de fier de la Delhi

(India), din timpul împăratului Ashoka (secolul al III-lea î.Hr.), de aproximativ 5 tone și șapte metri înălțime, și un disc din Mongolia, provenind din secolul al IX-lea, care a suscitât și interesul specialiștilor de la NASA.

Unii cercetători susțin că respectivele obiecte (coloana și discul) sunt legate de anumite ceremonii religioase, ele nu au ruginit, pentru că, de-a lungul timpului, oamenii le-au îngrijit ungându-le cu diverse grăsimi și rășini. Această explicație nu ar putea fi însă valabilă și pentru un cui, precum cel dacic, a cărui valoare (istorică) este estimată la un milion de dolari. Specialiști americani, care au studiat coloana de la Delhi și discul mongol, înclină să creadă că metalul respectiv ar aparține unei civilizații extraterestre. Așa să fie oare și în cazul cuiului dacic? Și o altă întrebare ar fi unde se află acum această dovadă a excepționalei civilizații dacice?

Cui pe cui se scoate

Acum că știm apariția și evoluția banalului "cui", să vedem ce ne spune DEX-ul în ceea ce privește "aplicabilitatea" lui în tradiția populară. Una dintre proverbele arhi cunoscute este: "*Cui pe (sau cu) cui se scoate = un rău face să uiți răul anterior*".

Să începem analiza plecând de la un banc destul de vechi:

"Directorul unei școli vine la serviciu cu o durere de cap îngrozitoare.

Portarul îl întreabă:

– Ce-ați pățit, dom' director?

– Am fost ieri la o zi de naștere și am băut mai multă bere decât de obicei, iar acum simt că-mi plesnește capul de durere...

– Dom' director, vorba aia, "cui pe cui se scoate". De ce nu beți o bere, să vedeți cum vă trece imediat durerea de cap?

Se apucă directorul de băut, într-adevăr, îi trece durerea, mai bea o bere de bucurie, și tot așa până se pilește la loc.

– Foarte bună metoda asta, de unde o știți? îl întreabă pe portar, după vreo o săptămână de băut zilnic.

– Știți, dom' director, acum câțiva ani am fost și eu director, la fel ca dumneavoastră..."

Nostimă și totodată edificatoare istorioară. Istorioare de genul acesta întâlnim în mai toate aspectele vieții noastre cotidiene. Un alt domeniu în care proverbul își găsește aplicabilitate, este domeniul sentimental, în care pentru a "uita" o dragoste, ne aruncăm orbește în alta.

Așa este? Sau e doar un vis, un wishfull thinking, născut din dorința intrinsecă de a înlocui un sentiment cu altul. O speranță deșartă, pe care o nutrim în disperare, ca să uităm patima și durerea sufletească provocată de cineva. Ar fi bine. Ar fi frumos. Ar fi o lume ideală dacă ar fi posibil. Să ne înlocuim, instantaneu, sentimentele provocate de o persoană, cu altele. Să ștergem cu guma peste tot ce am simțit, crezut, suferit, s-o luăm de la capăt, pretinzând că nu ne mai afectează nimic din trecut. Avem un nou amant, un nou iubit, poate un nou soț. Cu toții, iubitori, tandri și vijelioși.

Mă întreb doar în ce măsură putem fi sinceri cu noi înșine, ca să pretindem că am uitat-o pe ultima, de îndată ce am căzut la picioarele celei de-a doua. Mai bine zis, ne-a căzut ea la picioare. Ultima ne-a făcut să suferim, ne-a adus pe malul Niagarei, ne-a obligat să-i ascultăm ravagiul zgomotos, ne-a biciuit simțurile cu stropii ei violenți, pentru ca apoi să ne sărute vârful părului ciufulit și să ne ureze Noapte Bună. Și să ne zică, Bye-Bye.

Următorul este la fel de acerb, dar... altfel. Altfel. Cum se poate explica în cuvinte diferența dintre oameni? E pur și simplu imposibil.

Următorul nu te mai face să suferi. Te face să te simți iubit. Așa precum meriți, sau crezi că meriți. Abia aștepti să scapi din capcana versatilă a senzațiilor din ultimul timp. Te reverși în brațele ei precum râul în mare, în estuar. Simți o recunoștință enormă. Trup și suflet, formați o entitate. Te-ai eliberat de povara pasiunii nefericite, ai găsit sufletul-pereche, liniștea dorită și căutată de când te știi. Este oare posibil? Și uiți oare totul, de îndată ce ai început alt capitol?

În câte vise, sau coșmaruri, îți revine cea pe care ai iubit-o cu adevărat? Care te-a rănit atât de adânc, având grijă să nu o uiți niciodată? De câte ori o vezi în spatele pleoapelor închise de extaz, când te iubești cu "Următoarea"? Câte secrete, fie și nevinovate, nu i-ai împărtășit următoarei? Care nu ți-a pus întrebări, n-a scotocit nicăieri, te-a luat așa cum ești, te-a acceptat așa cum ești. Care te divinizează. Și ce-și poate dori un bărbat pe lumea asta, mai presus decât o iubire necondiționată, oferită din sufletul unei femei sincere și oneste?

Hmmm... dar femeia cu pricina nu e EA. Nu e ACEA. Ticăloasa acea, mincinoasa acea, escroaca sentimentală ... Acea care-ți pune inima pe jar ori de câte ori îți murmura vorbe dulci și declarații de dragoste pe viață... acea care-ți promitea marea cu sarea pentru ca apoi să te lase cu ochii-n soare ... acea care-ți reproșa că ai abuzat-o sentimental, în timp ce era chiar invers, care te manipula cum voia ea, fiindcă știa cât adori să fii manipulat de ea ... Acea ...

Ne place să suferim din dragoste? Suntem în stare să mergem mai departe? Am devenit niște ființe care-și ling rănilor de dragul iubirii apuse, nefiind capabili să uităm, să iertăm, să acceptăm ceea ce este, ce nu este și ce a fost?

Ce bine că există și varianta celuilalt. A "Următoarei". Care ne poate scoate din vise și coșmaruri, care ne poate readuce la realitate. Dacă ne iubește cu adevărat, mai devreme sau mai târziu, va reuși. Tenacitatea iubirii sale va învinge îndoielile noastre.

Dar, este, oare, posibil, să o uităm cu desăvârșire pe ultima?

Iată deci un exemplu pe care nu putem să îi negăm firescul, un exemplu, ca multe altele de fapt, în care proverbul "cui pe cui se scoate" este actual. Nu cred că există cineva care să nu fi "experimentat" acest proverb, sub o formă sau alta. Așa suntem noi, fiecare experiență trăită se sprijină pe o altă experiență, acesta e secretul evoluției noastre. Ca să evoluăm, trebuie să experimentăm, și fiecare nouă experiență va deveni cuiul ce va încerca să scoată cuiul precedent.

A face cuie ...

Așa cum am făcut și până acum, să ne reîntoarcem la DEX. Aici găsim o altă implicație a deja celebrului "cui": "*A face (sau a tăia) cuie = a simți frigul, a dârdâi de frig*".

Am încercat să găsec originile acestei expresii, dar e destul de dificil. Se pare că inițial expresia folosea elementul "piron", adică: "a face piroane". Interesant e faptul că e posibil ca să fi existat o legătură cu vremea în care meseria de potcovar era la mare preț. Astfel, dacă îți era tare frig, ce făceai? Aveai la dispoziție două variante, în afară de a te îmbrăca gros, și anume:

- să te aciuiezi lângă un foc
- să te apuci să lucrezi din greu

Unde puteai să beneficiezi de ambele variante? Lângă un potcovar unde ardea focul și exista și un ciocan ce de abia aștepta să îl ia cineva în mână. Și ce făcea cu precădere un potcovar? Păi, potcoave și bineînțeles cuie cu ajutorul cărora fixa potcoavele de copitele bietelor animale, atât de mândre de potcoavele lor.

Se pare că de fapt expresia era un îndemn la a munci, în loc să lenevești și deci implicit să tremuri de frig. Îndemnul la muncă, după mine, este evident. Ca să eviți a "dârdâi" de frig, soluția e munca. Sunt convins de faptul că subtilitatea acestei expresii constă în faptul că "mulți aud, dar puțini înțeleg", iar cei care nu înțeleg iau expresia "ad litteram".

A intra cuiva un cui în inimă

Cum deja v-am obișnuit, ne reîntoarcem la DEX. Ce spune DEX-ul legat de cui și inimă: "*A-i intra cuiva un cui în inimă = a se strecura în sufletul cuiva o teamă, o bănuială, o îndoială, o grijă etc.* Deci devine clară acțiunea "cuiului".

Oricât de dificil de tolerată ar fi frica, ne este utilă, fiind o emoție importantă pentru supraviețuirea noastră. Frica este cea care ne ajută să identificăm pericolele, iar corpul nostru primește semnalul necesar pentru a reacționa în consecință. Ce ne facem însă când frica noastră nu are o cauză reală în exterior, când pericolul există doar în mintea noastră sau când frica se transformă în fobie? Iată cum arată frica nesănătoasă și care sunt efectele ei.

Frica poate fi învățată prin experiența directă cu o amenințare, dar poate fi învățată și prin mijloace sociale, cum ar fi avertismentele verbale sau observarea altora. Să ne amintim în copilărie, vocea părinților care ne spunea să nu ne apropiem de priză sau de aragaz. Deși pericolul era real, deseori părinții au ales să însoțească mesajul de iluzia unui pericol mai mare decât real, gândindu-se că „dacă îi e frică, nu o să facă”.

Să nu uităm nici reacția ulterioară a părinților dacă eram surprinși într-o situație cu potențial periculos. Reacțiile lor fizice vizibile, agitația, schimbarea tonului, toate au avut un ecou în noi. Temerile lor deseori ne modelează și, mai târziu, ajungem să le

adoptăm. Spre exemplu, insistențele și poveștile amenințătoare prin care părinții ne învățau să nu intrăm în vorbă cu străini.

Pe de o parte, sunt lecții sănătoase, dar modul de livrare a lor este important. Dacă la maturitate simțim o reticență în prezența străinilor, se poate ca această teamă să ne fi fost transmisă încă din copilărie, când persoanele străine reprezentau un pericol.

Într-un studiu s-a decoperit că există o perioadă critică sau sensibilă pentru învățarea fricii. Un adolescent în condiții de stres, sau care experimentează traume, are o capacitate de înmagazinare mai mare decât un adult sau un copil, cu ajutorul plasticității accentuate a creierului, astfel că frica se va întipări mai bine și va fi mai greu de uitat.

Frica este un răspuns autonom la un stimul și nu poate fi înlocuită sau ignorată cu ajutorul altei emoții. Frica este modul în care organismul răspunde la o amenințare percepută.

Atunci când sistemul nostru nervos autonom detectează o amenințare, determină sistemul nostru endocrin să elibereze cortizol, epinefrină și norepinefrină care, la rândul lor, determină creșterea respirației și a ritmului cardiac. Circulația noastră periferică va constrânge sângele la organele centrale și crește metabolismul acizilor grași cu circulație liberă în energie pentru utilizare imediată de către mușchii noștri. Probabil ați auzit acest lucru descris ca fiind răspunsul tip „luptă sau fugi” al corpului.

O altă formă de răspuns este însă și cel pasiv de „a face pe mortul”, de a îngheța. Aceste pregătiri ale corpului sunt considerate, de către noi toți, expresia fricii: inima bate mai repede, fața pălește, respirăm agitat și ne tremură mâinile și picioarele. Dacă teama depășește o anumită intensitate (de exemplu, ne întâlnim cu ursul în pădure și noi nu avem cu ce să ne apărăm sau unde să ne adăpostim), atunci se pot produce modificări în corp care vor determina blocarea oricărei reacții (înghețarea).

Răspunsul corpului nostru la frică nu este rațional și nici irațional, ci este pur și simplu un răspuns fiziologic la un stimul amenințător. Definind un răspuns la frică ca fiind rațional sau irațional, ne facem noi înșine un deserviciu. Raționalitatea este în mare parte bazată pe filtre personale. Ceea ce este rațional pentru unii ar putea să nu fie pentru alții. Mai degrabă, este mult mai util să descriem reacțiile de teamă ca fiind sănătoase sau nesănătoase.

Reacțiile de teamă sănătoase sunt cele care ne ajută să evităm situații periculoase sau ne ajută să evaluăm mai adecvat conjuncturile reale. Continuarea acțiunilor care ne plasează în pericol și eșecul în a folosi experiențele personale (pentru a ne adapta gândirea și răspunsurile) sunt reacții nesănătoase la frică.

Deși majoritatea ar putea considera că frica este o emoție negativă, ea este, de fapt, un instrument pozitiv foarte puternic pentru învățare și consolidare. Frica este bună pentru noi, deoarece ne poate permite să ne schimbăm obiceiurile și perspectiva. Totuși, dacă este constantă, devine extrem de nesănătoasă. Pe termen lung, în absența unei amenințări reale, vorbim despre anxietate sau chiar despre fobii.

Frica în prezența unui pericol este acută, iar răspunsul este incontrollabil, dar de scurtă durată. Anxietatea este preocupată de o amenințare potențială. Frica de pierdere a locului de muncă este un exemplu de anxietate. Frica este, de asemenea, parțial imaginată și, astfel, poate apărea în absența a ceva înfricoșător.

De fapt, deoarece creierul nostru este atât de eficient, începem să ne temem de o serie de stimuli care nu sunt înfricoșători (frică condiționată) sau nici măcar prezenți (anxietate anticipativă). Pe scurt, ne speriem din cauza a ceea ce ne imaginăm că s-ar putea întâmpla.

Puteți sparge ciclul fricii constante concentrându-vă asupra lucrurilor pe care le puteți controla, mai degrabă decât asupra celor pe care nu le puteți controla. De exemplu, nu puteți controla economia națională, dar cu toate acestea, puteți controla cât din banii dvs. sunt economisiți și cheltuiți.

Unii neurologi susțin că oamenii sunt cele mai fricoase creaturi de pe planetă datorită capacității noastre de a învăța, gândi și crea o frică în mintea noastră. Această frică se poate transforma într-o anxietate cronică fără cauză specifică și poate deveni copleșitoare.

Fobiile sunt percepțiile noastre față de anumite amenințări potențiale. Fobia este o reacție de frică intensă la un anumit lucru sau la o situație. Chiar dacă frica nu este proporțională cu situația concretă, pentru persoana în cauză, pericolul se simte real tocmai datorită fricii puternice.

Să luăm spre exemplu fobia de a zbura cu avionul. Statistic, este cea mai sigură metodă de transport, dar persoana cu o astfel de fobie, din cauza fricii resimțite, va interpreta pericolul drept semnificativ. Altfel spus, „trebuie să fie periculos pentru că eu simt această frică puternică”. Practic, situația este interpretată prin prisma propriei frici.

Fobiile îi determină pe oameni să se îngrijoreze, să se teamă și chiar să evite lucrurile sau situațiile de care se tem, deoarece senzațiile fizice de frică pot fi destul de intense. Așadar, a avea o fobie poate interfera cu activitățile cotidiene. O persoană cu fobie de câini ar putea simți frică să mai meargă la școală în cazul în care vede un câine pe drum. Cineva cu frică față de mulțimi sau spații deschise ori închise (agorafobie) va ajunge să nu mai iasă din casă neînsoțită sau nici măcar atunci.

Dacă vorbim despre copii, deseori fricile lor par ne semnificative și nu reușim să le înțelegem sursa. Ideal este să nu negăm frica celui mic, să nu o ridiculizăm, nici să nu îi anulăm emoția prin a-i spune „acesta nu este un motiv să îți fie frică”. Deși ne-ar plăcea, nu putem alege ce emoții să simțim și ce emoții să nu simțim, toate au rolul lor și poartă câte un mesaj.

Pentru copil, este important să îl ascultăm, să îi fim alături și să încercăm să îi normalizăm emoția. Da, uneori ne este și frică și e în regulă. Ce am putea face pentru ca frica să nu ne mai controleze? Putem găsi resurse alături de copil, putem identifica sursa fricii și o putem transforma într-un personaj care să nu fie atât de înfricoșător. Iar dacă fricile persistă, ne putem adresa unui specialist pentru a

identifica, în primul rând, ce este în spatele acestora. Același lucru îl putem face la maturitate, dacă ne confruntăm cu fobii sau anxietate.

Putem face sport, putem practica meditația, putem ține un jurnal al gândurilor și emoțiilor noastre pentru a ne ajuta să le „scoatem” din noi și, dacă frica este legată de un obiect extern (ascensor, câine, etc) putem alege confruntarea.

Este extrem de util să nu dăm curs fricii, să nu o lăsăm să ia decizii în locul nostru și să ne convingă să evităm stimulul respectiv. Odată ce evităm, vom ajunge să alegem mereu evitarea, iar mintea noastră va exagera pericolul. Dacă însă nu reușim să facem acest lucru singuri, un psihoterapeut ne poate da instrumentele necesare depășirii fricii.

Și uite așa, noi suntem singurii care acceptăm să ”ne intre cuie în inimă”. Important este să înțelegem cauza, și să o eliminăm înainte ca teama / frica să se acutizeze. De noi depinde, deci, dacă ”ne intră un cui în inimă”, sau rămâne doar un banal cui.

Cuiul lui Pepelea

Se spune că un om și-a cumpărat o casă de la un oarecare cu numele Pepelea. Acest Pepelea i-a pus o condiție cumpărătorului: să-i dea voie să aibă și el un cui bătut în casă. „Că, de – zicea el – casa mea e de la părinți și ca amintire vreau să mai am și eu acolo măcar un cui!”.

„Bine – zise cumpărătorul – un cui, cu ce mă poate păgubi?”; și făcură actele, încheind contractul, iar omul stătea liniștit.

După o bucată de vreme, însă, apărură Pepelea să-și mai vadă cuiul, zicând că i s-a făcut dor de tatăl său.

Altă dată, veni Pepelea să vadă cuiul că i s-a făcut dor de maică-sa, altă dată de bunicu-său și așa începu să îi bată și noaptea în ușă...

– Păi bine, măi Pepelea, noaptea te apucă pe tine dorul, să-mi tulburi somnul?!

– Ce te privește pe dumneata? Răspunse Pepelea. Cuiul este al meu și fac ce vreau cu el. Uite, am venit să-mi pun pălăria în el și am să mai vin!... și de atunci, Pepelea venea și de câte trei ori pe noapte să-și pună pălăria în cui.

Într-o noapte veni și agățase în cuiul lui o traistă cu murdărie; casa se umplu de miros greu, încât bietul cumpărător fu silit să iasă afară.

Cuiul lui Pepelea i-a pricinuit atâta necaz încât și-a părăsit de bunăvoie casa cumpărată și nu după mult timp, a murit de această supărare.

Nostimă povestioară. Pentru un cui omul și-a pierdut liniștea, casa și viața. De aici și vorba: „Să te ferești de cui străin în casa ta!”

O altă interpretare spune că de fapt cuiul este păcatul, iar Pepelea diavolul... dacă îi lași numai un pic de loc în casa sufletului tău, îți răpește și casa sufletului și dorința de evoluție spirituală, așa că fiți atenți dacă există un cui al lui Pepelea în sufletul vostru.

Când te întorci la Dumnezeu, Pepelea, diavolul, urmărește să-ți mai lași un mic păcat, care ți-a fost mai drag. Și dacă nu bagi de seamă și primești "cuiul lui Pepelea", în timp, ai pierdut tot, pentru că satana se folosește de acest cui zi și noapte, precum Pepelea cel din poveste.

Interesant mod de a interpreta zicala. Interesant, dar și plin de adevăr.

A-și pune pofta în cui

DEX-ul ne spune: Expr. A-și pune pofta în cui = a renunța la o dorință, la un lucru râvnit. Această situație nu e străină nimănui. De câte ori nu ne-am dorit ceva și din vari motive a trebuit să renunțăm la ceea ce ne-am dorit.

Nu o dată, observațiile sunt colorate cu nuanțele fine ale aceluia umor sănătos care îi este propriu românului și care se manifestă cu deosebire atunci când o anumită stare de lucruri contrazice înclinațiile simțului său iubitor de armonie și de echilibru.

În asemenea împrejurări au țâșnit, desigur, dintr-un spirit scânteietor, acele „vorbe pline de duh” menite să dezvăluie felul ingenios în care omul din popor interpretează și reduce la absurd anumite realități din jurul său, neconforme bunului simț, fie că ele aparțin lumii materiale, fie că privesc fenomene ale vieții morale.

O asemenea expresie este și aceea cu care, de obicei, când se respinge o anumită dorință a cuiva, nerealizabilă: persoana în cauză este poftită... să-și pună pofta în cui!

A invita pe cineva să-și pună pofta în cui, fiindcă acel cineva pretinde să i se realizeze o dorință inacceptabilă, înseamnă a respinge, nu numai foarte categoric, dar și cu duh șfichiuitor, lucrul cerut. A agăța un lucru abstract (adică fără corp material) de un obiect concret – iată ce reprezintă, în chip expresiv, însuși caracterul absurd al unei dorințe socotite ca atare.

Există în faimoasa scriere a lui Alexandru Odobescu, Pseudo-Kynegetikos (Fals tratat de vânătoare), un pasaj în care autorul, speculând caracteristica expresiei aici discutate – adică îmbinarea unui termen abstract cu altul concret –, obține potențarea efectului ei umoristic prin introducerea numelui unui obiect ce poate fi agățat în cui (pușca): „...pentru ce, o tu, dascăle de vânătoare sistematică și rațională, n-ai suplini lipsa legii dând oarecare povește în privința timpului când se cuvine ca vânătorul să-și pună pușca și pofta în cui și să dea, nevinovaților săi adversari, un răgaz...”

De câte ori v-ați pus pofta-n cui? Sincer... eu am făcut-o de foarte multe ori. Indiferent despre ce am vorbi, mi-am pus pofta-n cui de nenumărate ori.

Problema mea nu-i asta. Problema e că nu prea știu de unde ar veni expresia. Sigur, e clar... A-ți pune pofta-n cui înseamnă a renunța la un lucru pe care tu ți-l dorești

foarte mult, la un lucru la care râvnești, la un lucru pe care ai vrea să-l ai, însă nu ți-l poți permite din diverse motive.

Oare poate veni de la faptul că, de nenumărate ori, agățăm fizic diverse lucruri într-un cui și rămân acolo uitate pentru foarte mult timp? Ce părere aveți?

A-și bate singur cuie-n talpă

Sunt convins de faptul că nu numai odată v-ați confruntat cu situația de a se strecura o mică pietricică în pantof. Dacă ați pățit așa ceva, sincer, nu vă invidiez. E cumplit.

Dacă pietricica a intrat singură, mai ai o scuză, dar dacă singur ai decis să îți maltratezi bieteale picioare, ei bine, asta e cu totul altceva. Sunt mulți dintre noi care am dobândit performanța de a ne auto maltrata, nu numai picioarele.

De fapt, ce înseamnă să "îți bați singur cuie în talpă"? Acesta e un proces prin care singuri ne creem probleme, de la cele materiale ... la cele psihice. În general, ne implicăm în acțiuni pe care, inițial, nu intuim ce efecte pot avea.

Să mă explic. De câte ori nu am promis ceva fără acoperire? Am făcut promisiuni din ambiție, lăudorășenie, sau neatenție. La un anumit moment a venit scadența ... și promisiunea a trebuit să fie respectată. La acel moment simțim cum în "pantoful nostru s-a strecurat o pietricică". Trist moment. Așa că, dragi prieteni, evitați să luați decizii fără o temeinică analiză, deoarece riscați să vă treziți la un anumit moment cu "cui înfipite în talpă", situație de care numai noi suntem responsabili.